

присъствие в българската литература, са несъмнен успех за автора на книгата.

Недостатък е, че този метод той понякога не успява да проведе последователно. Така например когато посочва, че в Страшимировата драма се проявяват за пръв път неговите космополитични характерни и в нея липсва национално-социалната детерминираност на образа, авторът не е достатъчно точен в своите изводи. Страшимиров наистина преминава моста на модернизма със своите драматични творби и във всички негови символически драми се чувствава космополитичният художествен режизитив на школата. По-ясно трябва да се подчертае обаче, че същият писател, издаващ в подражателство и лутащ се в лабиринтите на символическата драматургия, с „нерва на цялото свое същество“, както пише М. Николов, се бутва срещу тенденциите към апологизирани на театралното изкуство. За него е „недопустимо опустошаването на съдържанието в името на самоопределяща форма. Той бие тревога срещу настъпващото на естетизма: „Естетизмът обездуши художествената ни литература, сега минава и на сцената.“*

Силно впечатление прави, че зад артистичността на изложението и есенциалното осмисляне на редица детайли прозира сигурният терен на обективните данни. Авторът изследва броеница от свидетелства, привлича множество факти от биографията на писателя, прави редица наблюдения на литературното движение, базирайки се преди всичко на конкретния анализ като най-пълноценно средство за проникване в естетическия свят на художника и в драматичната атмосфера на неговото творчество.

В „Драмата на бунта. Романтични характерни“ С. Попов продължава да изостря профила на писателя, улавящ с проникновен поглед разрушената хармония и променения социален пулс в българското село в края на миналото столетие. Справедливо е подчертано, че младият Страшимиров открива там онези драматични мигове, които оформят людето като потенциални и активно действащи бунтари. С. Попов хвърля обилна светлина върху унищожаването на традиционните морално-социални стойности. В такива времена — отбелязва той — изпква „проблематичната“ индивидуалност, осъществена като противодействаща величина. Тук авторът дава отговор на редица въпроси — как Страшимиров осъществява духовната бизост на героите си с тяхната социална среда, какъв е преходът от бунтовно-романтичната личност към личността — нравствено-психологическа величина. Изтъкнато е, че подобно движение на Страшимировите герои от екзалтирания устрем към борба за нов морал в обществото е закономерно явление (такива са героите интелектуалци в романието „Висящ мост“ и „Бена“). Но възможно е и обратното — движението от дълбините на индивидуалната душевност към силните, експресивни действия на романтичния характер (както е в разказа „Пустинник“, в който психологическият проблем за любовта-страст добива извисени измерения).

* По-подр. вж. М. Николов. Избрани произведения. Т. 1. С., 1968, с. 105.

Очевидно пред нас е изследовател, успяващ да открие най-същественото в творенията на художника и да го свърже с националнокултурните корени и традиции. Значителен интерес представляват и сполучливите паралели с творци като Тодор Г. Влайков, чийто произведения са проникнати от народнически илюзии. (Макар че според нас е направено прибързано обобщение, когато се твърди, че „нежнотелателната натура рядко е била жизнена в периоди на бурни обществени катаклизми“.)

Както тук, така и в другите дялове на книгата — „Спокоята на колектива“ или „Социалният живот на художествените стойности“, анализът на произведенията е осъществен задълбочено и с концептуална отчетливост. В последния дял, разглеждайки идейно-структурните трансформации на Страшимировата белетристика, особеностите на романа му, така различен от традиционния Вазов роман, начина, по който писателят въвежда за пръв път в нашата литература „лириката“ и „драмата“ в света на романа, С. Попов дооформя със смел и енергичен шрих богато нюансирания лик на А. Страшимиров.

Затваряйки и последната страница за този писател, в чийто личност се събират като във фокус „творческият търсещ дух на неговата епоха и тенденциите на новите времена“, си помислих, че да се напише книга за Антон Страшимиров след немалко изследвания за него напоследък е действително трудно. Трябва да се премине между Сцила на познатите неща и Харибда на удобния шаблон. Книгата на С. Попов обаче се налага с верните оценки и наблюдения, с единния портрет на „мъжния“ автор, с разкриването на цялостната атмосфера и метаморфозите на Страшимировото творчество, с общата картина на духовно-интелектуалния живот у нас в първата четвърт на XX в.

Прочее и трите анализирани книги за писатели, всеки от които слага свой печат в системата от духовни ценности в националната си литература, прилягат на поредица „Творчески портрети“. Авторите са успели да проникнат в духовната вселена на художниците, в индивидуално-специфичното за творческото им дело. Дано издателската поредица продължи своето съществуване на същото добро ниво.

Лиля Кирова

„ТИПИ И ФОРМИ ЖИВОТНОГО ЭПОСА“
от Е. А. КОСТЮХИН. Изд. „Наука“. М., 1987. 269 с.

Някому може да се стори странно, но излязлата през 1882 година в Казан книга на Л. Колмачевски „Животный эпос на Западе и у славян“ доскоро беше една от последните, в която можеше да се открие нещичко по въпросите на историята и теорията на животинския епос. За съжаление обаче трудът на Колмачевски днес е безвъзвратно оста- рял. И това е така не само защото тук се натъкваме

на едно доста оцветено схващане за понятието „животински епос“¹.

Близко десет години преди да излезе книгата на Козмачевски, се появява статията на А. Н. Веселовски „Сравнителна мифология и ее метод“². Съвременните изследователи са единодушни относно методологично-евристичната стойност на тази статия. Два са главните методологически ориентира тук, които и до днес будят интерес и са обект на интерпретация от много научни школи:

— ява митология „въобще“ и „изобщо“, митологията е рожба на определена историческа среда и самата тя е подложена на историческо развитие и промяна.

— при обясняване произхода и формирането на литературата е необходимо да се прилячат фолклорни и етнографски материали, т. е. необходимо е сближаване на литературознанието и етнологията.

На фона на господстващите в края на XIX век митологическа и историческа школа (първата, отстояваща позицията за единния първоизточник на митологията и фолклора, а втората, търсеща в основата на всяко произведение на архаичната култура реален исторически факт), в чието русло, между другото, е и цитираната по-горе книга на Козмачевски, прокараните от Веселовски идеи звучат наистина новаторски. Впрочем най-добър атестат за тяхната ползотворност е фактът, че те бяха въвлечени в оборот от много научни школи на XX век³.

От А. Веселовски насетне съветското литературознание тръгва по много пътища. Най-общо те могат да се означат като „социологизъм“ и „формализъм“. Но идеите от статията „Сравнителна мифология и ее метод“ вече са прокарали своя диря, която много скоро намира своите последователи. Тук можем да споменем имената на В. Жирмунски, разработил проблемите за генезиса на епическите жанрове, на Олга Фрайденберг, свързала произхода на определени жанрове с конкретни идеологически конструкции и, разбира се, на Владимир Пропп. В типичните за Пропп теоретични уводи, предхождали произведенията му, в статияте му (главно „Специфика фольклора“, „Об историзме фольклора и методах его изучения“) и „Структурное и историческое изучение волшебной сказки“), бяха развити и дообогатени основните идеи на А. Веселовски⁴. След В. Пропп в светската фол-

клористика и литературознание вече имаше налице цялостен възглед за фолклора и методологическа схема за неговото изучаване. Естествено е при такава положение на нещата да се търсят форми и начини за съхраняване и развитие на завещаната научна традиция.

Съществена крачка по този път представлява създадената през 1969 година в Москва поредица „Изследвания по фолклора и митологията на Изтока“. Едва ли е случайно, че под № 1 в поредицата е публикуван фундаменталният труд на В. Пропп „Морфология на приказката“, а в бележката на редколегията, предхождаща самото произведение, е отбелязано, че теоретичните положения в „Морфология на приказката“ имат изключително важно значение и им предстои блискато научно приложение.

И прогнозата се сбъдна! Серията публикувана цяла поредица от монографични трудове, посветени на генезиса, историята и поетиката на отделните жанрове, в които завещаното от А. Веселовски и В. Пропп покълна и роди богати плодове. Това може да се види в произведенията на Е. Мелетински „Поэтика мифа“, Е. Котляр „Миф и сказка Африки“, П. Грицдер „Древнеиндийский эпос. Генезис и типология“, С. Неклюдов „Героический эпос монгольских народов. Устные и литературные традиции“ и др.

Така усетно достигаме до въпроса, който най-много ни интересува: нормално ли би било изследването на животинския епос да остане далеч от постиженията и възможностите на съвременната фолклористика и литературознание?

Със самата си поява книгата на Е. Костюхин „Типы и формы животного эпоса“ от серията „Изследвания по фолклора и митологията на изтока“ отговаря отрицателно на този въпрос. Този труд още от първите си страници е безлязан с амбицията за генерално преразглеждане на оцветените постановки около проблема „животински епос“. Негова главна задача е да даде ползотворен отговор на основните проблеми, свързани с произхода, развитието и особеностите на съвременното състояние на животинския епос.

Е. Костюхин е принуден да започне (вече става обяснено защо) от а-то в азбуката на проблема „животински епос“. И така: що е животински епос според Костюхин? Дистанцирайки се от определения на XIX век, изследователят посочва, че за него животинският епос „представлява свъкупност от истории с различна жанрова природа“ (с. 81) — приказки, басни, епически поеми, легенди, сатирически повести и пр., с доминираща роля (и в исторически, и в жанров план) на приказката. Тъкмо в приказката, според Костюхин, се оформят основните принципи за изобразяването на животните.

Определил полето си за конструктивен анализ (да не забравяме, че един от главните съвети на В. Пропп беше този: за да изследваме генезиса и историята на едно явление, е необходимо да сме наясно относно неговата природа), Костюхин пристъпва към разглеждане на генезиса, историята и съвременното състояние на животинския епос. Този проблемен кръг предопределя разделянето на труда в три части. В първата част са разглеждани произходът и ранните форми на животинския епос,

¹ Многобройният емпиричен материал, публикуван от 1882 година насетне, убедително доказва ограничеността на всяко съвждане на животинския епос до средновековните романи за лиснатата Ренар, или до някакви мнимы епически поеми, които го били предшествували.

² А. Н. Веселовский. Собрание сочинений, т. 16. Статьи о сказке. М.—Л., 1938 г.

³ За ролята и значението на възгледите на А. Н. Веселовски вж. Е. М. Мелетински. Историческая поэтика А. Н. Веселовского и проблема происхождения повествовательной литературы. — В: Историческая поэтика. Итоги и перспективы изучения. М., 1986.

⁴ Интересно е да знаем, че статията „Сравнителна мифология и ее метод“ е редактирана и коментирана от В. Пропп в „Събраните съчинения“ на А. Веселовски.

въ втората — класическите му форми във връзка с тяхното историческо развитие (получаване-разрушаване), и най-сетне, последната глава ни запознава с литературните форми на животинския епос. Нека се доверим на структурирането на материалa по този начин и да разгърнем нашия анализ в същия ред.

Проблемът за връзката между архаичния мит и фолклора не стои вече пред етнологията и фолклористиката. Всички изследователи са еднодушни — връзката между мита и фолклорното творчество е безспорна. Но особено важно е да споменем тук, че не всички подхождат по един и същ начин към тази връзка.

Едно съществено отклонение при разкриване на закономерностите на взаимодействието мит-фолклор откриваме в съветската научна литература. Представено от различни автори (А. Гушин, С. Замятини, А. Анисимов, Д. Зеленин и др.), това направление в съветската научна мисъл гледа на фолклора като на илюстрация на определени обреди и явявания, а на самата митология отглежда функцията на „обяснителен текст“ към въпросните явявания и обреди. Очевидно е, че тук се натъкваме на разминаването на понятието мит, и, например, понятието приказка. По различни пътища представителите на вулгарно-социологическия еволюционизъм винаги стигаха до неопределената идея на братя Грим за фолклора като рожба на дивака, наблюдаващ благочестиво заобикалящия го свят и отразяващ го в „творчеството“ си. Така те подминаваха две неща: феномена творчество, художествеността и митологията като „тотално господстващ начин за глобално кондициране“ (Елеазар Мелектиски).

Не бихме се спирали толкова обстоятелствено на това опростителство, ако то нямаше за свое тъжно следствие установяването на неадекватен подход към проблемите за произхода на различните фолклорни жанрове. Костюхин също се чувства задължен да се отблъсне от подобни възгледи, за да аргументира по-убедително посоката на своето изследване. Това е присъщо всъщност на цялостната му мисловна настройка. Най-често той изглежда собствената си концепция в контрапункт с възгледите на своите опоненти. И така: Костюхин полага в основата на най-древния животински епос не ловащата практика и обряд, а митологията, изразяваща общите представи за света и социалния живот. По този начин историзмът, доколкото е метод за изследване на явленията в тяхната причинно-следствена връзка и обусловеност от социалната среда, бива изведен от лоното на буквализма и вулгарния социологизъм.

Но не митологията „въобще“ и „изобщо“ стои в основата на животинския епос според Костюхин, а определена категория митове. Това са митовете с трикстерско съдържание. В тези митове Костюхин открива съществени елементи на епоса за животните: връзка между човешкия и животинския свят, универсален комизъм и предпочитание към герой с „нисък“ статус.

Успоредно с разкриване на митовете, които пораждаят животинския епос, Костюхин разкрива и техния приемник — приказката за животните. На пръв поглед тук изследователят не извършва никакво откритие. Още Я. Грим очерта еволюцията

и епоса за животните като преход от мита към приказката, а от нея към баснята. Но така е само на пръв поглед. Внимателното четене би ни убедило, че тук е извършена една важна изследователска процедура с ползотворни научни резултати.

За да разберем по-добре това, е необходимо да се позовем отново на цитираната вече статия на А. Веселовски „Сравнителна мифология и ее метод“. Тук на страница 118 Веселовски е обобщирил потребността да бъдат разграничени основни и второстепенни форми в рамките на изследваното фолклорно явление. Основните форми — подчертава Веселовски — имат своите корени в митологията, а второстепенните са продукт на собствената история на явлениято. Така, следвайки Веселовски, Костюхин открива в приказката за животните онази основна форма за животинския епос, от която водят началото си множеството по-късни жанрови образувания. Едновременно с това той преосмисля еволюционния модел на Я. Грим, доказвайки, че в рамките на фолклорния епос за животните баснята си остава една странична линия на развитие, а в отношението „фолклор — литература“, което имплицитно се съдържа у Грим, приказката ляга в основата на сатиричния роман и литературната басня, но не и на бестиария.

Не на едно място Костюхин подчертава, че за отчетливи формални характеристики, а оттук и за морфология на отделните жанрове на животинския епос е немислимо да се говори. Естествено е при това положение на нещата като основен жанроразграничителен белег да се издигне съдържанието. Прецизният анализ, направен върху богат емпиричен материал, позволява на Костюхин да изведе две естетически доминанти в класическата приказка за животните. Това са универсалният комизъм и моралистичното начало. Сами по себе си тези доминанти се превръщат в продуктивни начала за цяла редица жанрови образувания. Последните, установили се върху определена естетическа доминанта, започват да изработват свои сюжети, а оттук и своя стилистика. Така, тръгвайки от класическата приказка за животните, Костюхин изгражда жанровата система на класическия епос за животните. На едната ѝ страна са анекдотите и небивалците, а на другата аполизите и новелистичните приказки. Самостояни по своя произход се оказват само легендите и преданията за животните. С това се изчерпва и съдържанието на глава втора от работата.

Последната част на „Типове и форми на епоса за животните“ се занимава с битуването на фолклорното наследство в литературна среда. И тук, сред баснята, физиологическите саги и животинската сатра, животинският епос проявява универсалния си комизъм, служейки на едно ново демократично съзнание. Интересно е в тази част на работата и разкритието, че едни от най-пълноводните извори на „смеховата култура на средновековието и Ренесанса“ води началото си тъкмо от епоса за животните. Тук Костюхин убедително и вечно ни е внушил идеята за фолклорната основа на редица известни литературни произведения, които, пародирайки с литературни средства официалните норми и език, допринасят за преодоляването на суровата действителност чрез смях.

С последната част на „Типы и формы животного эпоса“ проблемният кръг, поставен като обект на внимание в началото на произведението, се затваря. Остава сякаш само традиционното обобщение. Но таква обобщение няма. И това е така, защото трудът на Костюхин по своята дълбока същност е изцяло обобщаващ. Изграден върху най-сериозните завоевания на руското и съ-

ветското литературознание и фолклористика, този труд извежда състоянието на изследванията за животинския епос от необичайния им застой. При това, запълвайки празнината не с редови мисли и обобщения, а със задълбочен анализ и с проникновени изследователски процедури.

Красимир Барарев

ГОДИШНО СЪДЪРЖАНИЕ

НА СП. „ЛИТЕРАТУРНА МИСЪЛ“ — ГОД. XXXI, 1987

Живков, Тодор — Живот, отдаден на нашите идеи и идеали. II, 3.

СТАТИИ

- Алексиева, Емилия — Човекът и природата в прозата на Александър Куприн и Георги Райчев. IV, 56.
Атанасова, Цветанка — Пейзажът в лириката на Дебелянов. X, 32.
Балабанова, Христина — Карел Чапек в контекста на междувоенната чешка литература. IX, 53.
Банков, Трифон — Християнската философия на историята и мирогледният преход в българската литература от IX—X век. I, 32.
Бернар, Роже (Париж) — За учениците на Методий. VII, 3.
Богданов, Иван — Документална литература, очерк, метод на дотворяване. V, 42.
Борев, Юрий (Москва) — Естетическите възгледи на Ломоносов. III, 117.
Брадистилова-Добрева, Маргарита — Конфликти и герои в драматургичното творчество на Кольо Георгиев. V, 95.
Бумбалов, Любен — За някои особености на психологизма в творчеството на Георги Райчев. IX, 28.
Бучков, Атанас — Диалогът между Бахтин и Достоевски (Един аспект на проблема). III, 63.
Бъклова, Катя — Из историята на българския пътепис от Освобождението до края на века. X, 18.
Василев, Йордан — Социално-психологическите портрети на Иван Хаджийски. V, 78.
Василев, Михаил — Италианската критика през XX век — за и против Кроче. III, 75.
Василев, Михаил — Критическата смърт и възкресение (Бележки за западната критика през XX век). IX, 46.
Ганчева, Бистра — За Константин Константинов като мемоарист и есеист. IV, 19.
Георгиев, Любен — Като рисунки от натура (В света на Михалаки-Георгиевите страдалци и правдогърсачи). VI, 28.
Димов, Георги — Рожба и връстник на априлската културна политика. I, 3.
Димов, Георги — Характерни явления и процеси в българското литературознание през 20-те и 30-те години. V, 14.
Димчева, Росица — Сатира и новела (Творчеството на Станислав Стратиев). IV, 34.
Добрев, Добрин — Още веднъж за особеностите на Йовковия реализъм. III, 26.
Ефендулов, Димитър — „Азбучната молитва“ в светлината на библейските и патристичните текстове. IX, 8.
Зарев, Пантелей — Логиката на литературно-историческите процеси: литературното направление. I, 8.
Звезданов, Николай — Всички пътища водят към човека (Черти от поетиката на Йордан Радичков). X, 57.
Иванов, Славчо — „Преживяното“ от Т. Г. Влайков като народопсихология. II, 24.
Илиев, Стоян — Личността на Николай Дилев. I, 44.
Илиева, Нина — Навлизането на мотива „Нирвана“ в българската поезия от началото на века. IV, 3.
Йорданова, Костадина — Херман Хесе — диалектика на наставничеството. VII, 78.
Каменов, Йордан — В търсене на идеал. VII, 25.
Каранфилов, Ефрем — Партийност и хуманизъм. VII, 5.
Касабова, Благовеста — С таланта на писател и гражданин (Орлин Василев). X, 46.
Кирова, Лиляна — Пейо К. Яворов и Антон Г. Матош (Наблюдения върху идейно-естетическия свят на двамата поети). I, 66.
Колевски, Васил — Максим Горки и съвременните спорове за поетиката на социалистическия реализъм. II, 6.
Константинова, Елка — Характерни черти на българския разказ. Минало и настояще. I, 85.

Костадинова, Магдалена — Някои наблюдения върху темпа на драматургичното действо у Йордан Йовков. VI, 39.

Левков, Дочо — Българският възрожденски читател като интерпретатор и възприемател на текст. V, 108.

Маколов, Андрей — Борис Виан — между мита и христоматията. V, 108.

Милева, Румяна — Характерни черти на драматургията на Валери Петров. VI, 45.

Минкова, Лиляна — Реално и нереално присъствие (Жорж Санд в преводната литература). X, 76.

Мутафов, Енчо — Между ретро и модерния език (Цвайг и неговото възприемане у нас). IX, 76.

Николова-Гълъбова, Жана — Поетическото превъзвисяване на Хайнрих Хайне (Според проблемите на преводаческото изкуство). II, 76.

Ничев, Александър — От „Реториката“ към „Поетиката“. X, 84.

Нонев, Богомил — Густав Майринк и неговите български преводачи. III, 91.

Пачев, Илия — Жанрово своеобразие на Вапцаровата лирика. V, 60.

Патрашкова, Кристина — Илюзията като самозащита (Според някои пиеси на Юджин О'Нийл). IX, 73.

Поляков, Марк (СССР) — Критическата проза на Осип Манделщам. I, 95.

Райчинов, Сергей — Прошаване с Трифон Банков. I, 31.

Руж, Иван — Бунтовникът Йордан Йовков. VII, 11.

Спасов, Иван — Огънят искри от всичко (Поезията на Магда Петканова). II, 47.

Спасов, Иван — Пазар на пстриите мечти (Поезията на Люба Касърва). VII, 61.

Стефанова, Евелина — Съотношение на гражданското и нравствено-философското отношение в поезията на 60-те и 70-те години (Наблюдения върху творчеството на Любомир Левчев, Иван Цанев и Борис Христов). VII, 49.

Стефанов, Валери — Другият адрес. II, 64.

Сугарев, Едвин — Кръстоутища на разума и душата. За „Антихрист“ на Емилиия Станев. III, 47.

Хаджикосев, Симеон — Данте, „стилювистите“ и традициите на провансалската лирика. II, 76.

Цанков, Георги — Шестата световна писателска среща — София '86. I, 124.

Чолаков, Йордан — Асен Златаров и Никола Вапцаров (Паралели и размисли). VII, 39.

Янакиев, Калин — Митическото в романа на Томас Ман „Йосиф и неговите братя“. VI, 84.

ГОДИШНИНИ

150 години от рождението на Васил Левски

Александрова, Надежда — „За Левски като човек и Левски като Апостол“ (Васил Левски през погледа на Захари Стоянов). IX, 19.

Игов, Светлозар — Словото на Левски и българската литература. V, 9.

Радев, Радослав — Смъртта на Васил Левски — мит и реалност за литературата ни. VI, 3.

Семов, Марко — И слънце, и знаме. V, 3.

Тазов, Георги — „Аз съм се обещал на отечеството си...“ IV, 11.

100 години от рождението на Димчо Дебелянов

Кирова, Милена — Символ и преживяване в „Легенда за разблудната царкния“ от Димчо Дебелянов. III, 18.

Кузмова, Катя — Дебеляновата елегия „Аз искам да те помня все така...“ III, 3.

90 години от рождението на Асен Разцветников

Чернюков, Вихрен — Смяхът на Разцветников. IX, 3.

70 години от Великата Октомврийска социалистическа революция

Борев, Юрий (Москва) — Духовният опит на съветската литература и изкуство. VIII, 22.

Гранитски, Иван — Ленин за литературата. VIII, 3.

Козлуджов, Запрян — Проблемът за сказа в съветското литературознание от 20-те години. VIII, 3.

Колевски, Васил — Статистите „Партийна организация и партийна литература“ от В. И. Ленин и „Из кой път“ от Г. Димитров. Типология и влияние. VIII, 9.

Кулева, Ася — За нравствените устои на живота („Прошаване с Матьора“ и „Пожарът“ на Валентин Распутин). VIII, 56.

Панайотов, Пламен — „Хулио Хуренито“ от Иля Еренбург в контекста на две философско-литературни традиции. VIII, 45.

ПРОФИЛИ

Иванов, Никола — Трайно творческо присъствие (Иван Динков). VI, 71.

Тасев, Златко — Евтим Евтимов. IV, 90.

ИЗ СВЕТОВНАТА ЕСТЕТИЧЕСКА МИСЪЛ

- Алберти, Рафаел — Народната поезия в съвременната испанска лирика. V, 117.
Борхес, Хорхе Луис — Есета. II, 154.
Бютор, Мишел — Четири есета за романа. I, 156.
Гадамер, Ханс-Георг — Относно проблематичността на естетическото съзнание. Неспособността за разговор. VI, 81; 86.
Камю, Албер — Разбунтуваният човек. VII, 115.
Лукач, Георг — Студия върху Гьотевия „Фауст“. IV, 102.
Ноед, Бернар — Есета. X, 99.
Шкловски, Виктор — Из книгата „Художествената проза. Мисли и разбори.“ VIII, 72.

НАУЧНИ СЪОБЩЕНИЯ, СПОМЕНИ, ДОКУМЕНТИ

- Андрейчин, Надежда — Да се примиряваме ли с някои грешки? II, 151.
Аретов, Николай — Преводачът Стефан Стамболов. I, 150.
Аретов, Николай — Преводна проза '86 (Английски, немски и скандинавски езици). VII, 99.
Балабанова, Вера — Из спомените ми за Г. П. Стаматов. V, 149.
Бенбасат, Алберт — Стихотворението „Миг“ на Дебелянов в светлината на един неизвестен спомен. III, 133.
Ватова, Пенка — Българската театрална критика в периода на войните (1912—1918). II, 133.
Велчев, Петър — Преводът на поезия и поезията на превода. IX, 105.
Венедиков, Иван — Спомени за Симеон Радев. VI, 91.
Вичев, Добри (Берлин) — Непубликувано български интервю с Павел Вежинов. IX, 100.
Делчев, Борис — Симеон Радев (Как стигнаха до читателите последните му две книги). IX, 85.
Дончев, Николай — Писма на Салваторе Куазимодо. V, 162.
Иванова, Илка — Непубликувана студия на д-р Кръстев за „Змейова сватба“ от Петко Тодоров. X, 113.
Кеназов, Димитър — Йоан Лествичник и образът на добрия пастир в „Похвално слово за Евтимий Търновски“. II, 122.
Кунева, Виолета — Съветската публицистична мисъл и художествената публицистика на Людмил Стоянов до 1944. VIII, 64.
Милчаков, Яни — Към историята на литературно-теоретичната мисъл през Българското възраждане (Непроучено пособие по литературна теория от 1872 г.). II, 126.
Митева, Мария и Славчо Иванов — Сидстренската „Мисъл“ преди сто години. IX, 79.
Мороз, Йосиф — К. Д. Балмонт в България. V, 130.
Неделчев, Михаил — Димчови страници. III, 142.
Памуков, Стефан — Известни писма на Боян Пенев и Дора Габе. I, 134.
Трифонов, Цвета — Испания в българския печат през Възраждането. IV, 131.
Цанков, Георги — Време за дела (Критиката на превода през 1986 г.). VII, 88.
Цанов, Иван П. — „Зад всяко негово отрицание се раждаше илеята за новото...“ (Спомени на Иван Мирчев за Гео Милев). IV, 148.
Чачев, Климент — Спомени за Ана Каменова и Петко Стайнов. X, 127.
Шивачев, Румен — Още за д-р Кръстев и тези около него. X, 122.
Яновски, Румен — Юлий Розентал (Портрет на малкия поет). VI, 96.

ИЗ ЧУЖДЕСТРАННИЯ ПЕЧАТ

- Литературни списания от СССР и САЩ. I, 179.
Литературни списания от СССР, ГДР и ФРГ. II, 173.
Литературни списания от ЧССР, ГДР и Испания. III, 148.
Литературни списания от СССР, Дания и Австрия. IV, 165.
Литературни списания от СССР и Холандия. V, 164.
Литературни списания от Португалия и Мексико. VI, 107.
Литературни списания от СССР, ГДР и Австрия. VII, 122.
Литературни списания от СССР, ГДР, ФРГ. VIII, 93.
Литературни списания от СССР, ГДР и ФРГ. IX, 118.
Литературни списания от СССР, Чехословакия и САЩ. X, 138.

ПРЕГЛЕД

- Аврамов, Светозар — Изследване за съвременната поезия („Съвременната поезия. Естетически насоки“ от Иван Попиванов). VI, 110.
Балабанова, Христина — Dionýz Durišin — „Teoria medziliterarneho procesu“. I, 192.
Барарев, Красимир — „Типы и формы животного эпоса“ от Е. А. Костюхин. X, 155.
Барарев, Красимир — „Введение в историческую поэтику эпоса и романа“ от Е. Мелетински. IV, 176.

- Беляева, Сабина — С патоса на преодоляването („Между анализа и мечтата“ от Сергей Райков). VIII, 111.
- Богданов, Богдан — За преводимостта на илеите („Митът за Одисей“ от Тончо Жечев). III, 153.
- Бояджиев, Антон — Странстване в света на урбаниста („Богомил Райнов“ от Светозар Йгов). VI, 113.
- Гетов, Георги — „Литература, общество, идеи. Изследвания на млади научни работници“, сборник. II, 181.
- Граитски, Иван — Със страст и позиция („В мига на избора“ от Георги Цанков). III, 158.
- Григорова, Людмила — „Поетическото изкуство“ от Любомир Левчев. II, 178.
- Каменов, Йордан — „Словото-творец“ от Кръстьо Куюмджиев. III, 156.
- Каменов, Йордан — „Фантастика и съвременност“ от Елка Константинова. VI, 112.
- Карадочев, Иван — „Личности и идеи“ от Александър Йорданов. VII, 130.
- Карадочев, Иван — „Судьба Пушкина. Роман — изследование“ от Борис Бурсов. II, 185.
- Кирова, Лиляна — В идейно-художествения свят на трима писатели. X, 151.
- Конев, Илия — Две значителни публикации за Неофит Рилски. VII, 131.
- Конев, Илия — Из румъското литературознание днес. IX, 127.
- Ликова, Розалия — „Душата на художника“ от Здравко Чолаков. VII, 127.
- Никифорова, Люба — Метаморфозите на смъртта в живота и литературата („Заради живота. Как умират героите на българските писатели“ от Ефрем Каранфилов). X, 146.
- Панов, Александър — Методологическа дискусия („Граници и възможности на литературознанието“, сборник). V, 173.
- Панов, Александър — Постиганията и перспективите на една наука „Историческа поэтика. Итоги и перспективи изучения“, сборник). VIII, 101.
- Петров, Ивайдо — За естетическата същност на социалистическия реализъм („Социалистическия реализъм. Теория и творчество“ от Васил Колевски). I, 187.
- Сестримски, Иван — Отново за Йордан Йовков („Йордан Йовков“ от Иван Сарандев). V, 170.
- Стаматов, Любомир — „Човекът в словото“ от Панко Анчев. VI, 116.
- Стаматова, Емилия Н. — „Dejiny literárnej komparatistiky socialistických krajín“, veda. VIII, 105.
- Сугарев, Едвин — Многоизмерният свят на съвременната проза („Съвременната българска проза и европейските социалистически литератури“, сборник). IV, 170.
- Тасев, Златко — В талвега на литературното развитие („Съвременна чувствителност“ от Пантелей Зарев). IX, 123.
- Тодорова, Мариана — „Априлската песен на Георги Джагаров“ от Венко Христов. I, 198.
- Тодорова, Мариана — „Отвъд идиозията“ от Красимира Близнакова и „Разговор с времето“ от Катя Янева. VIII, 107.
- Тороманов, Владимир — „Пристрастия“ от Христо Стефанов. IV, 173.
- Цанков, Георги — „Време, литература, човек. Наблюдения върху съвременната българска проза“ от Сабина Беляева. X, 149.

ХРОНИКА

- Бурнева, Николина — Научна конференция „Литературоведски и лингвистични аспекти при анализа на литературен текст.“ IV, 179.
- Ватова, Пенка — Научна сесия по случай 100-годишнината от рождението на Димчо Дебелянов. VIII, 114.
- Матева, Росица — Научна конференция „Хумор и сатира — традиции и съвременност“. III, 160.
- Савова, Милена — Научна сесия по случай 80-годишнината от рождението на Емилиян Станев. VIII, 115.

Съставила: Иванка Томова-Манова

SOMMAIRE

- Dotcho Lékov — Le lecteur bulgare à l'époque du Réveil national en tant qu'interprète et récepteur du texte
- Katya Baklova — L'histoire des notes de voyage bulgares depuis la Libération jusqu'à la fin du siècle
- Tzvetanka Athanassova — Le paysage dans la poésie de Débélianov
- Blagovesta Kassabova — Avec l'inspiration de l'écrivain et du patriote (Orlin Vassilev)
- Nikolaï Zvezdanov — Tous les chemins vont à l'homme (Certains aspects de la poétique de Yordan Raditchkov)
- Liliana Minkova — Présence réelle et irréelle (George Sand dans la traduction littéraire à l'époque du Réveil national bulgare)
- Alexandre Nitchev — De „La Poétique“ vers „La Rhétorique“

A travers la pensée esthétique mondiale

Bernard Noël — Essais

Communications scientifiques

- Ilka Ivanova — Une étude inédite du Dr K. Kretev sur „Les noces du dragon“ par Petko Todorov
- Roumen Chivatchev — Nouveaux détails concernant le Dr K. Kretev et son cercle littéraire
- Kliment Tsratchev — Souvenirs sur Anna Kaménova et Petko Stainov

A travers la presse étrangère

Lu dans les revues littéraires de l'URSS, de la Tchécoslovaquie et des Etats-Unis

Revue

- Lub Borova — Les métamorphoses de la mort dans la vie et dans la littérature („Au nom de la vie. Les héros des auteurs bulgares face à la mort“ par Ephrème Karanfilov)
- Gheorghi Tsankov — „Epoque, littérature, homme. Observations sur la prose bulgare contemporaine“ par Sabina Beliaéva
- Lilia Kirova — Dans le monde des idées et des inventions artistiques de trois écrivains
- Krassimir Bararev — „Types et formes de bestiaires“ par E. A. Kostukhin

Sommaire annuel de la revue „Littératourna missal“ — 1987

СП. „ЛИТЕРАТУРНА МИСЪЛ“ ПРИЕМА ЗА ПУБЛИКУВАНЕ СТАТИИ С ОБЕМ ДО 40 СТАНДАРТНИ МАШИНОПИСНИ СТРАНИЦИ — 30 РЕДА ПО 60 ЗНАКА, В ДВА МАШИНОПИСНИ ЕКЗЕМПЛЯРА (ИЛИ ОРИГИНАЛ И КСЕРОКОПИЕ). АВТОРИТЕ ДА ПОСОЧВАТ ТРИТЕ ИМЕНА, АДРЕСА И ТЕЛЕФОНА СИ. РЪКОПИСИ, КОИТО НЕ ОТГОВАРЯТ НА ТЕЗИ ИЗИСКВАНИЯ, НЕ СЕ РАЗГЛЕЖДАТ ОТ РЕДКОЛЕГИЯТА

Адрес на редакцията: сп. „Литературна мисъл“, ул. „Чапаев“ 52, бл. 17, 1113 София, тел. 71—31 (вътр. 39—94)

© Институт за литература
при БАН
1987
c/o Jusautor, Sofia

Технически редактор *К. Иванова*

Дадена за набор на 5. X. 1987 г. Подписана за печат на 18. I. 1988 г. Формат 70/100/16
Печатни коли 10,13 Издателски коли 13,13 Тираж 1650 Изд. индекс 11536
Годишен абонамент 12 лв. Отделна книжка 1,30 лв.

Печатница на Издателството на Българската академия на науките
1113 София, ул. „Акад. Г. Бончев“, бл. 6
Поръчка № 390